Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

30. května 2024*

„Řízení o předběžné otázce – Volný pohyb služeb – Poskytovatelé služeb informační společnosti – Povinnost zapsat se do rejstříku provozovatelů komunikací – Povinnost poskytnout informace o struktuře a organizaci – Povinnost zaplatit finanční příspěvek – Směrnice 2000/31/ES – Koordinovaná oblast – Zásada dohledu v členském státě původu – Výjimky – Pojem ‚opatření přijatá vůči určité službě informační společnosti' – Nařízení (EU) 2019/1150 – Cíl"

Ve spojených věcech C-662/22 a C-667/22,

jejichž předmětem jsou žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané na základě článku 267 SFEU rozhodnutími Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionální správní soud pro Lazio, Itálie) ze dne 10. října 2022, došlými Soudnímu dvoru ve dnech 19. a 21. října 2022, v řízeních

Airbnb Ireland UC (C-662/22),

Amazon Services Europe Sàrl (C-667/22)

proti

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení: A. Prechal, předsedkyně senátu, F. Biltgen, N. Wahl (zpravodaj), J. Passer a M. L. Arastey Sahún, soudci,

generální advokát: M. Szpunar,

za soudní kancelář: A. Calot Escobar, vedoucí,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za Airbnb Ireland UC: F. Angeloni, M. Berliri, S. Borocci, G. Gelera, L. Nascimbene, I. Perego, G. M. Roberti, avvocati, a D. Van Liedekerke, advocaat,

* Jednací jazyk: italština.

– za Amazon Services Europe Sàrl: F. Angeloni, M. Berliri, S. Borocci, G. Gelera a F. Moretti, avvocati,

– za italskou vládu: G. Palmieri, jako zmocněnkyně, ve spolupráci s: L. Delbono a R. Guizzi, avvocati dello Stato,

– za českou vládu: M. Smolek, T. Suchá a J. Vláčil, jako zmocněnci,

– za Irsko: M. Browne, Chief State Solicitor, A. Joyce a M. Tierney, jako zmocněnci, ve spolupráci s: D. Fennelly, BL,

– za Evropskou komisi: L. Armati, M. Escobar Gómez, S. L. Kalėda a L. Malferrari, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 11. ledna 2024,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce se týkají výkladu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 ze dne 20. června 2019 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele on-line zprostředkovatelských služeb (Úř. věst. 2019, L 186, s. 57), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“) (Úř. věst. 2000, L 178, s. 1; Zvl. vyd. 13/25, s. 399), směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (Úř. věst. 2015, L 241, s. 1), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu (Úř. věst. 2006, L 376, s. 36), jakož i článku 56 SFEU.

2 Tyto žádosti byly předloženy v rámci sporů ve věci C-662/22 mezi Airbnb Ireland UC (dále jen „Airbnb“), společností založenou podle irského práva, a ve věci C-667/22 Amazon Services Europe Sàrl (dále jen „Amazon“), společností založenou podle lucemburského práva, na straně jedné a Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (Úřad pro dohled nad komunikacemi, Itálie) (dále jen „AGCOM“) na straně druhé, které se týkají opatření přijatých tímto úřadem vůči poskytovatelům on-line zprostředkovatelských služeb.

Právní rámec

Unijní právo

Nařízení 2019/1150

3 Body 3, 7 a 51 odůvodnění nařízení 2019/1150 uvádějí:

„(3) Spotřebitelé přijali online zprostředkovatelské služby za své. Konkurenční, spravedlivé a transparentní online prostředí, v němž se společnosti chovají zodpovědně, má zásadní význam i z hlediska podmínek pro spotřebitele. Zajištěním transparentnosti ekonomiky online platforem a důvěry v ni v rámci vztahů mezi podniky by se mohlo přispět i k posílení důvěry spotřebitele v ekonomiku online platforem. Přímými dopady rozvoje ekonomiky online platforem na spotřebitele se nicméně zabývají jiné právní předpisy Unie, zejména spotřebitelské *acquis*.

[…]

(7) Na úrovni [Evropské u]nie by měl být stanoven cílený soubor závazných pravidel, aby bylo zajištěno spravedlivé, předvídatelné, udržitelné a důvěryhodné online podnikatelské prostředí v rámci vnitřního trhu. Zejména by se podnikatelským uživatelům online zprostředkovatelských služeb měla poskytnout odpovídající míra transparentnosti a také možnosti účinné nápravy v celé Unii s cílem usnadnit přeshraniční podnikání v jejím v rámci, a zlepšit tím řádné fungování vnitřního trhu, a také s cílem řešit potenciálně vznikající roztříštěnost v konkrétních oblastech, na něž se vztahuje toto nařízení.

[…]

(51) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž zajištění spravedlivého, předvídatelného, udržitelného a důvěryhodného online podnikatelského prostředí na vnitřním trhu, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej, z důvodu jeho rozsahu a účinků, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 [SEU]. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedeného cíle.“

4 Článek 1 tohoto nařízení zní:

„1. Účelem tohoto nařízení je přispět k řádnému fungování vnitřního trhu stanovením pravidel k zajištění toho, aby podnikatelským uživatelům online zprostředkovatelských služeb a uživatelům firemních internetových stránek byla ve vztahu k internetovým vyhledávačům poskytnuta náležitá transparentnost, spravedlnost a možnosti účinné nápravy.

2. Toto nařízení se vztahuje na online zprostředkovatelské služby a internetové vyhledávače poskytované, nebo nabízené k poskytnutí, podnikatelským uživatelům a uživatelům firemních internetových stránek, kteří jsou usazeni nebo mají místo pobytu v Unii a kteří prostřednictvím těchto online zprostředkovatelských služeb nebo internetových vyhledávačů nabízejí zboží nebo služby spotřebitelům nacházejícím se v Unii, bez ohledu na místo usazení nebo místo pobytu poskytovatelů takových služeb a bez ohledu na právo, které by jinak bylo rozhodné.

[…]

5. Tímto nařízením není dotčeno právo Unie, zejména právo Unie použitelné v oblastech justiční spolupráce v občanských věcech, hospodářské soutěže, ochrany údajů, ochrany obchodního tajemství, ochrany spotřebitele, elektronického obchodování a finančních služeb.“

5 Článek 2 bod 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

1) ‚podnikatelským uživatelem‘ jakákoli soukromá osoba jednající v rámci obchodní nebo profesní činnosti nebo jakákoli právnická osoba, která prostřednictvím online zprostředkovatelských služeb nabízí zboží nebo služby spotřebitelům za účelem, který lze považovat za jejich obchodní činnost, podnikání, řemeslo nebo povolání“.

Směrnice 2000/31

6 Článek 1 směrnice 2000/31 zní:

„1. Cílem této směrnice je přispět k řádnému fungování vnitřního trhu tím, že zajistí volný pohyb služeb informační společnosti mezi členskými státy.

[…]

5. Tato směrnice se nevztahuje na:

a) daňovou oblast;

[…]“

7 Článek 2 písm. h) této směrnice stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[…]

h) ‚koordinovanou oblastí‘ požadavky stanovené právními řády členských států pro poskytovatele služeb informační společnosti nebo pro služby informační společnosti, bez ohledu na to, zda mají obecnou povahu či zda byly pro ně zvláště určené.
   i) koordinovaná oblast souvisí s požadavky, které má poskytovatel služeb plnit a které se týkají:

      – přístupu k činnosti služby informační společnosti, např. požadavky na kvalifikaci, povolení nebo oznámení,

      – výkonu činnosti služby informační společnosti, např. požadavky na chování poskytovatele služby, kvalitu nebo obsah služby včetně požadavků na reklamu a smlouvy nebo na odpovědnost poskytovatele služby;

   […]“

8 Článek 3 uvedené směrnice uvádí:

„1. Každý členský stát dbá, aby služby informační společnosti poskytované poskytovatelem usazeným na jeho území dodržovaly platné vnitrostátní předpisy z příslušné koordinované oblasti.

2. Členské státy nemohou z důvodů spadajících do koordinované oblasti omezovat volný pohyb služeb informační společnosti z jiného členského státu.

[…]

4. Členské státy mohou pro určitou službu informační společnosti přijmout opatření odchylující se od odstavce 2, jsou-li splněny níže uvedené podmínky:

a) opatření jsou:
   i) nezbytná z jednoho z níže uvedených důvodů:

      – veřejný pořádek, zejména předcházení, vyšetřování, odhalování a stíhání v trestní oblasti, zejména ochrana mladistvých a boj proti podněcování k nenávisti z důvodu rasy, pohlaví, víry nebo národnosti a proti útokům na lidskou důstojnost,

      – ochrana veřejného zdraví,

      – veřejná bezpečnost včetně ochrany vnitrostátní bezpečnosti a obrany,

      – ochrana spotřebitelů včetně investorů;
   ii) přijata vůči určité službě informační společnosti, která poškozuje cíle uvedené v bodu i) nebo která představuje závažné a podstatné ohrožení těchto cílů;
   iii) úměrná těmto cílům;

b) členský stát předběžně a aniž je dotčeno soudní řízení včetně předběžného řízení a kroků uskutečněných v rámci trestního vyšetřování:

   – požádá členský stát uvedený v odstavci 1 o přijetí opatření, a tento stát je nepřijme nebo jsou jeho opatření nedostatečná,

   – oznámí [Evropské k]omisi a členskému státu uvedenému v odstavci 1 svůj záměr přijmout tato opatření.

   […]“

Směrnice 2006/123

9 Článek 1 odst. 1 směrnice 2006/123 stanoví:

„Tato směrnice stanoví obecná ustanovení k usnadnění výkonu svobody usazování pro poskytovatele služeb a volného pohybu služeb při zachování vysoké kvality služeb.“

10 Článek 3 odst. 1 této směrnice zní:

„V případě rozporu ustanovení této směrnice s ustanoveními jiných předpisů Společenství, které upravují zvláštní aspekty přístupu k činnosti poskytování služeb nebo jejího výkonu v konkrétních odvětvích nebo pro konkrétní profese, mají tato ustanovení jiných předpisů Společenství přednost a použijí se na dotyčná konkrétní odvětví nebo profese. […]“

11 Článek 16 uvedené směrnice uvádí:

„1. Členské státy respektují právo poskytovatelů poskytovat služby v jiném členském státě, než je stát, v němž jsou usazeni.

Členský stát, v němž je služba poskytována, zajistí volný přístup k činnosti poskytování služeb a volný výkon této činnosti na svém území.

Členské státy nesmějí podmiňovat přístup k činnosti poskytování služeb nebo její výkon na svém území žádnými požadavky, které nedodržují tyto zásady:

a) nepřípustnost diskriminace: požadavky nesmějí být přímo nebo nepřímo diskriminační na základě státní příslušnosti nebo v případě právnických osob na základě členského státu, v němž jsou usazeny;

b) nezbytnost: požadavky musejí být opodstatněny důvody veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti, ochrany veřejného zdraví nebo ochrany životního prostředí;

c) přiměřenost: požadavky musejí být vhodné pro dosažení sledovaného cíle a nesmějí překračovat rámec toho, co je pro dosažení daného cíle nezbytné.

2. Členské státy nesmějí omezovat volný pohyb služeb v případě poskytovatele usazeného v jiném členském státě stanovením kteréhokoliv z těchto požadavků:

[…]

b) povinnost poskytovatele získat od jejich příslušných orgánů povolení, včetně zápisu do rejstříku nebo registrace u profesního subjektu nebo sdružení na jejich území, s výjimkou případů stanovených v této směrnici nebo v jiných nástrojích práva Společenství;

[…]“

Směrnice 2015/1535

12 Článek 1 odst. 1 směrnice 2015/1535 stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[…]

b) ‚službou‘ jakákoli služba informační společnosti, tj. každá služba poskytovaná zpravidla za úplatu, na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb.

[…]

e) ‚předpisem pro služby' obecný požadavek týkající se přístupu ke službám a jejich poskytování ve smyslu písmene b), zejména ustanovení týkající se poskytovatele služeb, služeb samotných a příjemce služeb, s výjimkou předpisů, které se nezaměřují specificky na služby definované v uvedeném písmenu.

[…]

f) ‚technickým předpisem' technické specifikace a jiné požadavky nebo předpisy pro služby včetně příslušných správních předpisů, jejichž dodržování je při uvedení na trh, při poskytování služby, při usazování poskytovatele služeb nebo při používání v členském státě nebo na jeho větší části závazné de iure nebo de facto, jakož i právní a správní předpisy členských států zakazující výrobu, dovoz, prodej nebo používání určitého výrobku nebo zakazující poskytování nebo využívání určité služby nebo usazování poskytovatele služeb, s výjimkou předpisů stanovených v článku 7.

[…]“

13 Článek 5 odst. 1 první pododstavec této směrnice stanoví:

„S výhradou článku 7 sdělí členské státy neprodleně Komisi každý návrh technického předpisu s výjimkou případu, kdy se jedná pouze o úplné převzetí mezinárodní nebo evropské normy, a kdy postačí informace o dotyčné normě; členské státy současně Komisi sdělí důvody, pro které je nezbytné takový technický předpis přijmout, pokud již nebyly uvedeny v samotném návrhu.“

Italské právo

Zákon č. 249/97

14 Legge n. 249 – Istituzione dell'Autorità per le garanzie nelle comunicazioni e norme sui sistemi delle telecomunicazioni e radiotelevisivo (zákon č. 249, kterým se zřizuje Úřad pro dohled nad komunikacemi a který zavádí pravidla pro telekomunikační systémy a rozhlasové a televizní vysílání) ze dne 31. července 1997 (běžný doplněk ke GURI č. 177 ze dne 31. července 1997), ve znění legge n. 178. – Bilancio di previsione dello Stato per l'anno finanziario 2021 e bilancio pluriennale per il triennio 2021-2023 (zákon č. 178 o předběžném státním rozpočtu na rozpočtový rok 2021 a víceletém rozpočtu na tříleté období 2021–2023) ze dne 30. prosince 2020 (běžný doplněk ke GURI č. 322 ze dne 30. prosince 2020) (dále jen „zákon č. 249/97“) v čl. 1 odst. 6 písm. a) bodě 5 a písm. c) bodě 14a stanoví:

„Povinnosti [AGCOM] jsou vymezeny takto:

a) komise pro infrastrukturu a sítě vykonává tyto funkce:

[…]

5) vede rejstřík provozovatelů komunikací [(dále jen ‚ROC')], do něhož jsou podle tohoto zákona povinni se zapsat […] poskytovatelé online zprostředkovatelských služeb a internetových vyhledávačů nabízející služby v Itálii, i když tam nejsou usazeni […]. [Úřad] přijme nařízení, které

upraví zejména organizaci a vedení [ROC] a které stanoví kritéria pro určení osob, jež jsou povinny se zapsat do [ROC], jiných než osob, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona již zapsány;

[…]

c) rada:

[…]

14a) dohlíží na řádné a účinné uplatňování nařízení [2019/1150] mimo jiné prostřednictvím přijetí pokynů, podpory kodexů chování a shromažďování příslušných informací.“

15 Článek 1 odst. 31 zákona č. 249/97 stanoví:

„Osobám, které nesplní příkazy a výzvy vydané [AGCOM] podle tohoto zákona, se uloží pokuta […] Pokud nejsou dodržena opatření přijatá v souvislosti s porušením pravidel o dominantním postavení nebo na základě nařízení [2019/1150], uloží se každé zúčastněné osobě pokuta ve výši nejméně 2 % a nejvýše 5 % obratu této osoby za poslední účetní období uzavřené před oznámením [sdělení o tomto nedodržení] […]“

Zákon č. 266/05

16 Článek 1 odst. 66a legge n. 266 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2006) [zákon č. 266 o ustanoveních pro sestavení ročního a víceletého rozpočtu státu (rozpočtový zákon 2006)] ze dne 23. prosince 2005 (běžný doplněk ke GURI č. 302 ze dne 29. prosince 2005), ve znění zákona č. 178 ze dne 30. prosince 2020 (dále jen „zákon č. 266/05“), stanoví:

„Pro rok 2021 se výše příspěvku, který mají zaplatit poskytovatelé online zprostředkovatelských služeb a internetových vyhledávačů uvedení v čl. 1 odst. 6 písm. a) bodě 5 zákona [č. 249/97], stanoví na 1,5 promile příjmů dosažených na vnitrostátním území, i když jsou zaúčtovány v účetních závěrkách podniků usazených v zahraničí, které jsou spojené s hodnotou produkce, jež vyplývá z účetních závěrek za uplynulý rok, nebo v případě osob, které nemají povinnost tyto účetní závěrky sestavovat, z odpovídajících položek jiných účetních záznamů potvrzujících celkovou hodnotu produkce. Na následující léta může [AGCOM] rozhodnout o jakékoli změně výše a způsobu placení příspěvku až do 2 promile příjmů určených v souladu s předchozí větou.“

Rozhodnutí č. 666/08

17 Dne 26. listopadu 2008 AGCOM přijal delibera n. 666/08/CONS – Regolamento per l’organizzazione e la tenuta del Registro degli operatori di comunicazione (rozhodnutí č. 666/08/CONS, kterým se vydává nařízení o organizaci a vedení rejstříku provozovatelů komunikací) (GURI č. 25 ze dne 31. ledna 2009) (dále jen „rozhodnutí č. 666/08“).

18 Nařízení o organizaci a vedení ROC (dále jen „nařízení AGCOM o ROC“), které je obsaženo v příloze A rozhodnutí č. 666/08, v článku 2 uvádí kategorie osob, které jsou povinny se zapsat do ROC.

19 Článek 5 nařízení AGCOM o ROC zní:

„1. Osoby uvedené v článku 2 tohoto nařízení předloží [AGCOM] [svou] žádost o zápis do [ROC]

[…]

3. Osoby uvedené v článku 2, každá podle své právní povahy, předkládají prohlášení týkající se předmětu podnikání, správního orgánu, struktury společnosti a činnosti vykonávané v souladu s přílohou B [rozhodnutí č. 666/08].

[…]“

20 Článek 24 tohoto nařízení stanoví:

„Porušení tohoto nařízení se trestá podle čl. 1 odst. 29 [až] 32 zákona [č. 249 ze dne 31. července 1997].“

21 Příloha B rozhodnutí č. 666/08 se týká povinných prohlášení za účelem zápisu do ROC.

Rozhodnutí č. 200/21

22 Dne 17. června 2021 AGCOM přijal delibera n. 200/21/CONS – Modifiche alla delibera n. 666/08/CONS recante „regolamento per la tenuta del Registro degli Operatori di Comunicazione“ a seguito dell'entrata in vigore della legge 30 dicembre 2020, n. 178 – Bilancio di previsione dello Stato per l'anno finanziario 2021 e bilancio pluriennale per il triennio 2021-2023 (rozhodnutí č. 200/21/CONS, kterým se mění rozhodnutí č. 666/08/CONS obsahující „nařízení o vedení rejstříku provozovatelů komunikací“ v návaznosti na nabytí účinnosti zákona č. 178 ze dne 30. prosince 2020 o předběžném státním rozpočtu na rozpočtový rok 2021 a víceletém rozpočtu na tříleté období 2021–2023) (dále jen „rozhodnutí č. 200/21“).

23 Preambule rozhodnutí č. 200/21 zní:

„[…]

[s ohledem na] nařízení 2019/1150 […], a zejména [na jeho] čl. 1 odst. 2 […]

[vzhledem k tomu,] že zákon [č. 178 ze dne 30. prosince 2020] na základě nařízení 2019/1150 mimo jiné stanovil, že poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb a internetových vyhledávačů nabízející služby v Itálii, i když tam nejsou usazeni, jsou povinni se zapsat se do [ROC] […]“

24 Článek 1 odst. 1 tohoto rozhodnutí změnil seznam uvedený v článku 2 nařízení AGCOM o ROC tak, že do něj byly zařazeny následující kategorie osob:

„[…]

m. poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb: fyzické nebo právnické osoby, které i když nejsou usazeny nebo nemají bydliště na vnitrostátním území, poskytují nebo nabízejí poskytnout on-line zprostředkovatelské služby, jak jsou definovány v nařízení 2019/1150, podnikatelským uživatelům usazeným nebo s bydlištěm v Itálii;

n. poskytovatelé internetových vyhledávačů: fyzické nebo právnické osoby, které i když nejsou usazeny nebo nemají bydliště na vnitrostátním území, poskytují nebo nabízejí poskytnout internetový vyhledávač, jak je definován v nařízení 2019/1150, v italském jazyce nebo uživatelům usazeným nebo s bydlištěm v Itálii.

[…]“

25 Článek 3 uvedeného rozhodnutí změnil přílohu B rozhodnutí č. 666/08, zejména vložením následujícího textu:

„[…]

Prohlášení o vlastnické struktuře poskytovatelů služeb elektronických komunikací, hospodářských subjektů vykonávajících činnosti call center, osob nepřímo využívajících národní číslovací zdroje, poskytovatelů on-line zprostředkovatelských služeb a poskytovatelů internetových vyhledávačů:

1. Poskytovatelé služeb elektronických komunikací, hospodářské subjekty vykonávající činnost call center, osoby nepřímo využívající národní číslovací zdroje, poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb a poskytovatelé internetových vyhledávačů ve formě kapitálových společností nebo družstev předloží při podání žádosti o zápis prohlášení podle vzorů 5/1/ROC, 5/2/ROC, 5/3/ROC a 5/4/ROC, které obsahuje:
   a) uvedení základního kapitálu, seznamu společníků a vlastnictví podílů s hlasovacím právem. Společnosti kotované na burze musí sdělovat pouze podíly s hlasovacími právy přesahujícími 2 % základního kapitálu a u každého z nich uvést – s využitím vzoru 5/5/ROC – příslušné kontrolní podíly […];
   b) uvedení základního kapitálu, seznamu společníků a vlastnictví podílů s hlasovacími právy přesahujícími 2 % společností, které vlastní akcie nebo podíly ve společnosti, která má být zapsána;
   c) uvedení případných fiducií, zapojení osob nebo jiných omezení, které se týkají akcií nebo podílů ve společnostech uvedených v písmenech a) a b).

2. Poskytovatelé služeb elektronických komunikací, hospodářské subjekty vykonávající činnost call center, osoby nepřímo využívající národní číslovací zdroje, poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb a poskytovatelé internetových vyhledávačů ve formě osobní společnosti, předloží v okamžiku podání žádosti o zápis prohlášení podle vzoru 5/3/ROC, v němž uvedou seznam svých společníků.“

Rozhodnutí č. 14/21

26 Provvedimento presidenziale n. 14/21/PRES – recante „Misura e modalità di versamento del contributo dovuto all’Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni per l’anno 2021 dai soggetti che operano nel settore dei servizi di intermediazione online e dei motori di ricerca online“ (rozhodnutí předsedy č. 14/21/PRES, o „výši a způsobu úhrady příspěvku za rok 2021, který má být zaplacen Úřadu pro dohled nad komunikacemi ze strany osob, které působí v odvětví on-line zprostředkovatelských služeb a internetových vyhledávačů“) ze dne 5. listopadu 2021, schválené AGCOM delibera n. 368/21/CONS (rozhodnutí č. 368/21/CONS) ze dne 11. listopadu 2021 (GURI č. 304 ze dne 23. prosince 2021) (dále jen „rozhodnutí č. 14/21“) upřesnilo výši a způsob placení příspěvku stanoveného v čl. 1 odst. 66a zákona č. 266/05 ze strany poskytovatelů on-line zprostředkovatelských služeb a internetových vyhledávačů.

Spory v původním řízení a předběžné otázky

27 Airbnb, společnost se sídlem v Irsku, spravuje stejnojmenný telematický portál sloužící ke zprostředkování nemovitostí, který umožňuje zprostředkovat kontakt mezi pronajímateli, kteří mají k dispozici ubytovací prostory, a osobami hledajícími ubytování. Společnost Airbnb vybere od zákazníka platbu za poskytnuté ubytování před začátkem pronájmu a převede tuto platbu, sníženou o provizi, kterou si ponechává, pronajímateli poté, co pronájem začal, pokud nájemce neprojevil nesouhlas.

28 Amazon, společnost se sídlem v Lucembursku, spravuje on-line platformu, jež zprostředkovává kontakt mezi prodávajícími a spotřebiteli s cílem umožnit mezi nimi transakce za účelem prodeje zboží.

29 V návaznosti na změny vnitrostátního právního rámce vyplývající jednak ze zákona č. 178 ze dne 30. prosince 2020 a jednak z rozhodnutí č. 200/21 a č. 14/21, které italské orgány přijaly zejména s cílem zajistit uplatňování nařízení 2019/1150 (dále jen „sporná vnitrostátní opatření“), jsou společnosti Airbnb a Amazon jakožto poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb povinny se pod hrozbou sankcí zapsat do rejstříku vedeného AGCOM, a sice RCO, a v této souvislosti sdělit tomuto orgánu řadu informací, jakož i zaplatit uvedenému orgánu finanční příspěvek.

30 Jak společnost Airbnb, tak společnost Amazon podaly k Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionální správní soud pro Lazio, Itálie), který je předkládajícím soudem, žalobu znějící zejména na zrušení rozhodnutí č. 200/21 a č. 14/21.

31 Před tímto soudem společnosti Airbnb a Amazon tvrdí, že sporná vnitrostátní opatření jsou v rozsahu, v němž jim ukládají povinnosti uvedené v bodě 29 tohoto rozsudku, v rozporu se zásadou volného pohybu služeb, nařízením 2019/1150 a několika směrnicemi.

32 V tomto ohledu uvedený soud v prvé řadě připomíná, že po přijetí nařízení 2019/1150 italský zákonodárce zákonem č. 178 ze dne 30. prosince 2020 novelizoval zákon č. 249 ze dne 31. července 1997 a zákon č. 266 ze dne 23. prosince 2005.

33 Zaprvé, povinnost zapsat se do ROC, který je veden AGCOM, byla rozšířena na poskytovatele on-line zprostředkovatelských služeb a internetových vyhledávačů (dále jen „poskytovatelé dotčených služeb“), kteří nabízejí služby na území Italské republiky, i když nejsou usazeni v tomto členském státě [čl. 1 odst. 6 písm. a) bod 5 zákona č. 249/97].

34 Zadruhé, AGCOM byl pověřen dohledem nad uplatňováním nařízení 2019/1150, zejména prostřednictvím shromažďování informací [čl. 1 odst. 6 písm. c) bod 14a zákona č. 249/97].

35 Zatřetí v případě nedodržení opatření přijatých AGCOM na základě nařízení 2019/1150 musí být dotyčné osobě uložena pokuta ve výši nejméně 2 % a nejvýše 5 % obratu této osoby za poslední účetní období uzavřené před oznámením sdělení o tomto nedodržení (čl. 1 odst. 31 druhá věta zákona č. 249/97).

36 Začtvrté poskytovatelé dotčených služeb musí zaplatit finanční příspěvek určený na pokrytí celkové výše administrativních nákladů vzniklých při výkonu funkcí regulace, dohledu, řešení sporů a postihu svěřených AGCOM zákonem č. 178 ze dne 30. prosince 2020 (čl. 1 odst. 66a zákona č. 266/05).

37 Ve druhé řadě předkládající soud uvádí, že rozhodnutím č. 200/21 AGCOM změnil rozhodnutí č. 666/08, jehož příloha A obsahuje nařízení AGCOM o ROC, aby zohlednil opatření přijatá italským zákonodárcem za účelem uplatňování nařízení 2019/1150.

38 Tento soud upřesňuje, že k tomu, aby se poskytovatelé dotčených služeb zapsali do ROC, musí vyplnit řadu formulářů týkajících se nejen vykonávané činnosti, ale také jejich organizace. Jsou povinni sdělit informace o základním kapitálu, jménech akcionářů a vlastnictví příslušných podílů s hlasovacím právem, složení a funkčním období správního orgánu, jakož i totožnosti statutárního orgánu a členů správního orgánu. Poskytnuté informace by měly být každoročně aktualizovány. V případě porušení ustanovení nařízení AGCOM o ROC jsou ukládány pokuty.

39 S ohledem na tyto skutečnosti má předkládající soud za to, že povinnost zaplatit finanční příspěvek a zapsat se do ROC může být v několika ohledech neslučitelná s unijním právem, zejména se zásadou volného pohybu služeb, nařízením 2019/1150 a několika směrnicemi.

40 Pokud jde o nařízení 2019/1150, tento soud má za to, že neexistuje žádný vztah mezi dodržováním povinností stanovených tímto nařízením a informacemi požadovanými pro zápis v ROC, které se týkají především „vlastnické struktury“ a organizačního uspořádání dotyčných osob. Uvedený soud má za to, že italské orgány zavedly do svého právního řádu ustanovení, podle nichž jsou u těchto poskytovatelů kontrolovány skutečnosti, které jsou jim vlastní, což je zcela odlišné od kontroly stanovené tímto nařízením, jež se týká toho, zda uvedení poskytovatelé dodržují povinnosti stanovené uvedeným nařízením.

41 Pokud jde o směrnici 2015/1535, předkládající soud má s odkazem na její články 1 a 5 za to, že vnitrostátní ustanovení, která ukládají poskytovatelům předmětných služeb povinnost zapsat se do ROC, typicky zavádějí obecný požadavek vztahující se na poskytování služeb informační společnosti, takže tato ustanovení nemohou být uplatňována vůči jednotlivcům bez předchozího oznámení Komisi.

42 Pokud jde o zásadu volného pohybu služeb uvedenou v článku 56 SFEU a specifikovanou ve směrnicích 2000/31 a 2006/123, předkládající soud uvádí, že článek 3 směrnice 2000/31 stanoví zásadu, podle níž v „koordinované oblasti“ ve smyslu čl. 2 písm. h) této směrnice musí služby informační společnosti podléhat právnímu režimu členského státu, v němž je poskytovatel usazen, přičemž členské státy mohou přijmout opatření odchylující se od této zásady pouze v souladu s určitými hmotněprávními a procesními podmínkami vymezenými v odstavci 4 uvedeného článku 3. Podle tohoto soudu přitom sporná vnitrostátní opatření tyto podmínky nesplňují.

43 Předkládající soud dále připomíná, že podle článku 16 směrnice 2006/123 nesmějí členské státy omezovat výkon volného pohybu služeb poskytovatelem usazeným v jiném členském státě tím, že tomuto poskytovateli uloží povinnost získat od jejich příslušných orgánů povolení, včetně zápisu v rejstříku, s výjimkou případů stanovených v této směrnici nebo v jiných nástrojích unijního práva. Podle tohoto soudu přitom sporná vnitrostátní opatření mezi takové případy nespadají.

44 Za těchto podmínek se Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Regionální správní soud pro Lazio) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Brání nařízení [2019/1150] vnitrostátnímu právnímu ustanovení, které za účelem podpory spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele on-line zprostředkovatelských služeb mimo jiné prostřednictvím přijetí pokynů, podpory kodexů chování a shromažďování příslušných informací, ukládá poskytovatelům on-line zprostředkovatelských služeb a poskytovatelům internetových vyhledávačů povinnost zápisu v rejstříku, což znamená poskytnutí příslušných informací o jejich organizaci a placení finančního příspěvku, jakož i uložení sankce v případě nedodržení této povinnosti?

2) Ukládá směrnice [2015/1535] členským státům povinnost, aby oznámily Komisi opatření, na jejichž základě jsou poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb a poskytovatelé internetových vyhledávačů povinni být zapsáni v rejstříku, což znamená poskytnutí příslušných informací o jejich organizaci a zaplacení finančního příspěvku, jakož i uložení sankce v případě nedodržení této povinnosti? Pokud ano, umožňuje [tato] směrnice jednotlivci bránit se tomu, aby vůči němu byla uplatňována opatření, která nebyla oznámena Komisi?

3) Brání článek 3 směrnice [2000/31] tomu, aby vnitrostátní orgány přijaly právní ustanovení, která za účelem podpory spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele on-line zprostředkovatelských služeb mimo jiné prostřednictvím přijetí pokynů, podpory kodexů chování a shromažďování příslušných informací, kladou na provozovatele usazené v jiném [členském] státě další administrativní a finanční zátěž, jako je zápis v rejstříku, což znamená poskytnutí příslušných informací o jejich organizaci a zaplacení finančního příspěvku, jakož i uložení sankce v případě nedodržení této povinnosti?

4) Brání zásada volného pohybu služeb stanovená v článku 56 SFEU a v článku 16 směrnice [2006/123] tomu, aby vnitrostátní orgány přijaly právní ustanovení, která za účelem podpory spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele on-line zprostředkovatelských služeb mimo jiné prostřednictvím přijetí pokynů, podpory kodexů chování a shromažďování příslušných informací, kladou na provozovatele usazené v jiném [členském] státě další administrativní a finanční zátěž, jako je zápis v rejstříku, což znamená poskytnutí příslušných informací o jejich organizaci a zaplacení finančního příspěvku, jakož i uložení sankce v případě nedodržení této povinnosti?

5) Ukládá čl. 3 odst. 4 písm. b) směrnice [2000/31] členským státům povinnost, aby oznámily Komisi opatření, na jejichž základě jsou poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb a poskytovatelé internetových vyhledávačů povinni být zapsáni v rejstříku, což znamená poskytnutí příslušných informací o jejich organizaci a zaplacení finančního příspěvku, jakož i uložení sankce v případě nedodržení této povinnosti? Pokud ano, umožňuje [tato] směrnice jednotlivci bránit se tomu, aby vůči němu byla uplatňována opatření, která nebyla oznámena Komisi?“

K předběžným otázkám

K první, třetí a čtvrté otázce

45 Podstatou první, třetí a čtvrté otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně a na prvním místě, je, zda článek 56 SFEU, článek 16 směrnice 2006/123 nebo článek 3 směrnice 2000/31 musí být vykládány v tom smyslu, že brání opatřením přijatým členským státem s deklarovaným cílem zajistit řádné a účinné uplatňování nařízení 2019/1150, na jejichž základě jsou poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb, kteří jsou usazení v jiném členském státě, pod hrozbou sankcí povinni se za účelem poskytování služeb v prvním členském státě zapsat do rejstříku vedeného orgánem tohoto členského státu, poskytnout tomuto orgánu řadu podrobných informací o své organizaci a zaplatit mu finanční příspěvek.

46 Úvodem je třeba poznamenat, že jak vyplývá z čl. 1 odst. 1 směrnice 2006/123, která byla přijata na základě čl. 47 odst. 2 ES a článku 55 ES, jejichž znění bylo v podstatě převzato do čl. 53 odst. 1 SFEU a článku 62 SFEU, má tato směrnice za cíl zejména usnadnit volný pohyb služeb. Směrnice 2000/31, která byla přijata na základě čl. 47 odst. 2 ES, článku 55 ES a článku 95 ES, jejichž znění bylo v podstatě převzato do čl. 53 odst. 1 SFEU, článku 62 SFEU a článku 114 SFEU, má podle svého čl. 1 odst. 1 za cíl přispět k řádnému fungování vnitřního trhu tím, že zajistí volný pohyb služeb informační společnosti mezi členskými státy.

47 Vzhledem k tomu, že obě tyto směrnice konkretizují volný pohyb služeb zakotvený v článku 56 SFEU, pokud by bylo zjištěno, že některá z těchto směrnic brání takovým vnitrostátním opatřením, jako jsou opatření dotčená ve věci v původním řízení, nebylo by třeba zkoumat první, třetí a čtvrtou otázku z hlediska tohoto článku.

48 Pokud jde o uvedený článek 56, jak uvedl generální advokát v bodě 6 svého stanoviska, je pravda, že se podle judikatury použije na opatření spadající do daňové oblasti, která je vyňata z působnosti směrnice 2000/31 na základě jejího čl. 1 odst. 5 písm. a) (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. prosince 2022, Airbnb Ireland a Airbnb Payments UK, C-83/21, EU:C:2022:1018, bod 38). V projednávaném případě však předkládající soud ani italská vláda netvrdí, že se sporná vnitrostátní opatření pojí s nezbytností zajistit výkon daňových povinností.

49 Kromě toho je třeba uvést, že čl. 3 odst. 1 směrnice 2006/123 mimo jiné stanoví, že v případě rozporu s ustanoveními jiných unijních předpisů, které upravují zvláštní aspekty přístupu k činnosti poskytování služeb nebo jejího výkonu v konkrétních odvětvích, mají tato ustanovení jiných předpisů přednost a použijí se na tato konkrétní odvětví.

50 Vzhledem k tomu, že se článek 3 směrnice 2000/31 týká zvláštních aspektů přístupu k činnosti poskytování služby informační společnosti a jejího výkonu, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodech 204 až 207 svého stanoviska, v případě, že by bylo prokázáno, že se na taková vnitrostátní opatření, jako jsou opatření dotčená ve věci v původním řízení, vztahuje toto ustanovení a že uvedené ustanovení brání uvedeným opatřením, nebylo by tedy třeba posuzovat první, třetí a čtvrtou otázku z hlediska směrnice 2006/123.

51 Je proto třeba nejprve vyložit článek 3 směrnice 2000/31.

52 V tomto ohledu je namístě připomenout, že tento článek 3 v odstavci 1 stanoví, že každý členský stát dbá, aby služby informační společnosti poskytované poskytovatelem usazeným na jeho území dodržovaly platné vnitrostátní předpisy z příslušné koordinované oblasti. Odstavec 2 uvedeného článku 3 upřesňuje, že členské státy nemohou z důvodů spadajících do koordinované oblasti omezovat volný pohyb služeb informační společnosti z jiného členského státu.

53 Kromě toho podle čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31 členské státy mohou, pokud jde o danou službu informační společnosti z koordinované oblasti, za určitých kumulativních podmínek přijmout opatření, která se odchylují od zásady volného pohybu služeb informační společnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. prosince 2019, Airbnb Ireland, C-390/18, EU:C:2019:1112, bod 83).

54 Pokud jde o „koordinovanou oblast“ uvedenou v článku 3 směrnice 2000/31, je třeba upřesnit, že čl. 2 písm. h) této směrnice definuje tuto oblast jako oblast zahrnující požadavky stanovené právními řády členských států pro poskytovatele služeb informační společnosti nebo pro služby informační společnosti bez ohledu na to, zda mají obecnou povahu či zda byly pro ně zvláště určené. Tato oblast souvisí s požadavky, které má poskytovatel služeb plnit a které se týkají přístupu k činnosti služby informační společnosti, např. požadavky na kvalifikaci, povolení nebo oznámení a výkonu činnosti služby informační společnosti, např. požadavky na chování poskytovatele služby, kvalitu nebo obsah služby.

55 Směrnice 2000/31 spočívá na uplatňování zásad dohledu v členském státě původu a vzájemného uznávání, takže v rámci koordinované oblasti definované v čl. 2 písm. h) této směrnice jsou služby informační společnosti regulovány pouze v členském státě, na jehož území jsou usazeni poskytovatelé těchto služeb (rozsudek ze dne 9. listopadu 2023, Google Ireland a další, C-376/22, EU:C:2023:835, bod 42).

56 V důsledku toho přísluší každému členskému státu jakožto členskému státu původu služeb informační společnosti regulovat tyto služby a z tohoto titulu chránit cíle obecného zájmu uvedené v čl. 3 odst. 4 písm. a) bodě i) směrnice 2000/31 (rozsudek ze dne 9. listopadu 2023, Google Ireland a další, C-376/22, EU:C:2023:835, bod 43).

57 Kromě toho v souladu se zásadou vzájemného uznávání je věcí každého členského státu, jakožto členského státu určení služeb informační společnosti, aby neomezoval volný pohyb těchto služeb tím, že bude vyžadovat splnění dodatečných povinností spadajících do koordinované oblasti, které přijal (rozsudek ze dne 9. listopadu 2023, Google Ireland a další, C-376/22, EU:C:2023:835, bod 44).

58 Z toho vyplývá, že článek 3 směrnice 2000/31 brání, s výhradou výjimek povolených v souladu s podmínkami stanovenými v odstavci 4 tohoto článku, tomu, aby poskytovatel služby informační společnosti, který má v úmyslu poskytovat tuto službu v jiném členském státě, než je členský stát, na jehož území je usazen, podléhal požadavkům spadajícím do koordinované oblasti, které byly uloženy tímto jiným členským státem.

59 V projednávaném případě je nesporné, že sporná vnitrostátní opatření, která pod hrozbou sankcí vyžadují, aby poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb, kteří jsou usazeni v jiných členských státech než v Italské republice, dodržovali povinnosti uvedené v bodě 29 tohoto rozsudku, ukládají těmto poskytovatelům povinnost splnit podmínky, jejichž splnění není vyžadováno v členském státě, kde jsou usazeni.

60 Stejně tak není zpochybňováno, že tyto služby spadají pod „služby informační společnosti“ uvedené v čl. 2 písm. a) směrnice 2000/31.

61 Italská vláda naproti tomu tvrdí, že povinnosti stanovené spornými vnitrostátními opatřeními nespadají do „koordinované oblasti“ ve smyslu čl. 2 písm. h) této směrnice, jelikož jednak mohou poskytovatelé dotčených služeb *de facto* zahájit a pokračovat v poskytování těchto služeb, aniž splní povinnost zápisu do ROC, a jednak povinnost předat informace AGCOM a zaplatit mu finanční příspěvek má tomuto orgánu umožnit výkon jeho dohledových funkcí. Takové povinnosti tedy nemají za cíl, aby poskytovatelé uvedených služeb získali povolení pro přístup k činnosti poskytování služeb informační společnosti nebo pro výkon takové činnosti.

62 V tomto ohledu, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodech 157 až 161 svého stanoviska, pokud jde o povinnost zápisu v rejstříku, za jejíž nedodržení hrozí udělení sankcí, skutečnost, že poskytovatel může *de facto* zahájit a pokračovat v poskytování služby informační společnosti, aniž tuto povinnost splní, nemá žádný vliv na to, že musí uvedenou povinnost splnit, aby mohl dotčenou činnost legálně vykonávat.

63 Pokud jde dále o povinnost předat orgánu členského státu informace o struktuře a organizaci dotyčného podniku, jakož i povinnost zaplatit tomuto orgánu finanční příspěvek, rovněž pod hrozbou sankcí v případě jejich nedodržení, skutečnost, že tyto povinnosti byly uloženy za účelem dohledu uvedeného orgánu nad řádným výkonem činnosti poskytování služeb informační společnosti, nemá žádný vliv na rozsah uvedených povinností, podle nichž jsou poskytovatelé takových služeb, kteří jsou usazeni v jiném členském státě a mají v úmyslu poskytovat tyto služby v prvním členském státě, povinni dodržovat tytéž povinnosti.

64 Na rozdíl od toho, co tvrdí italská vláda, tudíž takové povinnosti, jako jsou povinnosti stanovené spornými vnitrostátními opatřeními, představují požadavky týkající se výkonu činnosti poskytování služby informační společnosti, takže tyto povinnosti spadají do „koordinované oblasti“ ve smyslu čl. 2 písm. h) směrnice 2000/31.

65 Článek 3 směrnice 2000/31 tedy brání opatřením přijatým členským státem, na jejichž základě jsou poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb, kteří jsou usazeni v jiném členském státě, pod hrozbou sankcí povinni se za účelem poskytování služeb v prvním členském státě zapsat do rejstříku vedeného orgánem tohoto členského státu, poskytnout tomuto orgánu řadu podrobných informací o své organizaci a zaplatit mu finanční příspěvek, ledaže uvedená opatření splňují podmínky stanovené v odstavci 4 tohoto článku 3.

66 Tento výklad nemůže být zpochybněn argumentem české vlády, podle kterého uvedený článek 3 nemůže bránit takovým opatřením s ohledem na judikaturu týkající se článku 56 SFEU, která je použitelná *per analogiam* a podle níž vnitrostátní právní předpisy, které dopadají na všechny hospodářské subjekty provozující činnost na vnitrostátním území, jejichž účelem není úprava podmínek poskytování služeb dotčenými podniky a jejichž omezující účinky, které by mohly mít na volný pohyb služeb, jsou příliš nahodilé a nepřímé, než aby povinnost, kterou stanovují, mohla být považována za způsobilou omezit tuto svobodu, nejsou v rozporu se zákazem stanoveným v tomto článku (rozsudek ze dne 22. prosince 2022, Airbnb Ireland a Airbnb Payments UK, C-83/21, EU:C:2022:1018, bod 45, jakož i citovaná judikatura).

67 Jak totiž v podstatě uvedl generální advokát v bodech 166 a 167 svého stanoviska, požadavky spadající do koordinované oblasti nemohou splňovat podmínky vyplývající z této judikatury, jelikož z podstaty věci mají za cíl upravit přístup k činnosti spočívající v poskytování služby

informační společnosti, jakož i výkon této činnosti. Kromě toho může unijní zákonodárce aktem sekundárního práva konkretizovat základní svobodu zakotvenou Smlouvou o FEU tím, že pro řádné fungování vnitřního trhu vytvoří ještě příznivější podmínky, než jsou podmínky vyplývající z primárního práva (v tomto smyslu a obdobně viz rozsudek ze dne 16. června 2015, Rina Services a další, C-593/13, EU:C:2015:399, bod 40).

68 Je tedy třeba ověřit, zda taková vnitrostátní opatření, jako jsou opatření uvedená v bodě 65 tohoto rozsudku, splňují podmínky stanovené v čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31.

69 Za tímto účelem je třeba zaprvé zdůraznit, že jak vyplývá ze samotného znění tohoto ustanovení, uvedené ustanovení se může vztahovat pouze na opatření „přijat[á] vůči určité službě informační společnosti“.

70 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v rozsudku ze dne 9. listopadu 2023, Google Ireland a další (C-376/22, EU:C:2023:835), Soudní dvůr rozhodl, že čl. 3 odst. 4 směrnice 2000/31 musí být vykládán v tom smyslu, že obecná a abstraktní opatření týkající se obecně popsané kategorie určitých služeb informační společnosti, která se použijí bez rozdílu na každého poskytovatele této kategorie služeb, nespadají pod pojem „opatření přijatá vůči určité službě informační společnosti“ ve smyslu tohoto ustanovení.

71 S výhradou ověření předkládajícím soudem se v projednávané věci jeví jako nesporné, že jsou sporná vnitrostátní opatření obecná a abstraktní, takže je nelze kvalifikovat jako „opatření přijatá vůči určité službě informační společnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 4 písm. a) směrnice 2000/31.

72 Kromě toho podle tohoto ustanovení musí být vnitrostátní opatření, aby mohla být považována za slučitelná s uvedeným ustanovením, nezbytná pro zajištění veřejného pořádku, ochrany veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo ochrany spotřebitele.

73 Je tedy třeba ověřit, zda tomu tak je v případě vnitrostátních opatření přijatých s deklarovaným cílem zajistit uplatňování nařízení 2019/1150.

74 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 1 odst. 5 nařízení 2019/1150 tímto nařízením není dotčeno právo Unie, zejména v oblasti elektronického obchodování.

75 Vzhledem k tomu, že směrnice 2000/31 zjevně spadá do této oblasti, lze mít za to, že taková opatření, jako jsou sporná vnitrostátní opatření, jsou v souladu s čl. 3 odst. 4 písm. a) této směrnice, protože směřují k zajištění uplatňování nařízení 2019/1150, pouze tehdy, pokud je prokázáno, že cíl tohoto nařízení odpovídá jednomu z cílů uvedených v tomto ustanovení.

76 Z bodů 7 a 51 odůvodnění nařízení 2019/1150 přitom vyplývá, že cílem tohoto nařízení je stanovit na úrovni Unie cílený soubor závazných pravidel, aby bylo vytvořeno spravedlivé, předvídatelné, udržitelné a důvěryhodné on-line podnikatelské prostředí v rámci vnitřního trhu. Podnikatelským uživatelům ve smyslu čl. 2 bodu 1 tohoto nařízení (dále jen „podnikatelští uživatelé“) by se měla poskytnout odpovídající míra transparentnosti a také možnosti účinné nápravy v celé Unii s cílem usnadnit přeshraniční podnikání v jejím v rámci a zlepšit tím řádné fungování vnitřního trhu.

77 Článek 1 odst. 1 uvedeného nařízení upřesňuje, že toto nařízení přispívá k řádnému fungování uvedeného trhu stanovením pravidel k zajištění toho, aby byla podnikatelským uživatelům a uživatelům firemních internetových stránek ve vztahu k internetovým vyhledávačům poskytnuta náležitá transparentnost, spravedlnost a možnosti účinné nápravy.

78 Jak v podstatě uvedl generální advokát v bodech 186 až 190 svého stanoviska, i za předpokladu, že taková vnitrostátní opatření, jako jsou sporná vnitrostátní opatření, sledují zajištění cíle nařízení 2019/1150, neexistuje přímá souvislost mezi tímto cílem na jedné straně a cíli uvedenými v čl. 3 odst. 4 písm. a) bodě i) směrnice 2000/31, které jsou připomenuty v bodě 72 tohoto rozsudku, na straně druhé.

79 Je totiž nesporné, že cíl nařízení 2019/1150 se netýká veřejného pořádku, ochrany veřejného zdraví ani veřejné bezpečnosti.

80 Pokud jde o ochranu spotřebitele, je třeba nejprve uvést, že tato ochrana nezahrnuje ochranu podniků. Nařízení 2019/1150 přitom stanoví pravidla týkající se vztahů mezi poskytovateli on-line zprostředkovatelských služeb a podnikatelskými uživateli.

81 Z bodu 3 odůvodnění nařízení 2019/1150 dále vyplývá, že souvislost mezi „transparentnost[í] ekonomiky online platforem a důvěr[ou] v rámci vztahů mezi podniky“ a „posílení[m] důvěry spotřebitele v ekonomiku online platforem“ je pouze nepřímá.

82 A konečně, tento bod 3 odůvodnění upřesňuje, že „[p]římými dopady rozvoje ekonomiky online platforem na spotřebitele se nicméně zabývají jiné právní předpisy Unie, zejména spotřebitelské *acquis*“.

83 Je třeba dodat, že odstavec 4 článku 3 směrnice 2000/31 musí být jakožto výjimka ze zásady dohledu v členském státě původu vykládán restriktivně (obdobně viz rozsudky ze dne 22. listopadu 2012, Probst, C-119/12, EU:C:2012:748, bod 23, a ze dne 21. června 2022, Ligue des droits humains, C-817/19, EU:C:2022:491, bod 70). Tato výjimka proto nemůže být uplatněna na opatření, která mohou mít nanejvýš nepřímou souvislost s některým z cílů uvedených v tomto ustanovení.

84 Ze skutečnosti, že vnitrostátní opatření byla přijata s deklarovaným cílem zajistit uplatňování nařízení 2019/1150, tudíž nelze vyvodit, že tato opatření jsou nezbytná k zajištění některého z cílů uvedených v čl. 3 odst. 4 písm. a) bodě i) směrnice 2000/31.

85 Opatření přijatá členským státem, na jejichž základě jsou poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb, kteří jsou usazeni v jiném členském státě, pod hrozbou sankcí povinni se za účelem poskytování služeb v prvním členském státě zapsat do rejstříku vedeného orgánem tohoto členského státu, poskytnout tomuto orgánu řadu podrobných informací o své organizaci a zaplatit mu finanční příspěvek, tudíž nesplňují podmínky stanovené v čl. 3 odst. 4 písm. a) směrnice 2000/31.

86 Vzhledem k tomu, že sporná vnitrostátní opatření spadají do koordinované oblasti vymezené směrnicí 2000/31 a její výklad umožňuje odpovědět na první, třetí a čtvrtou otázku, jak byly přeformulovány v bodě 45 tohoto rozsudku, není třeba v souladu s úvahami uvedenými v bodech 46 až 50 tohoto rozsudku vykládat článek 56 SFEU ani směrnici 2006/123.

87 S ohledem na výše uvedené je třeba na první, třetí a čtvrtou otázku odpovědět tak, že článek 3 směrnice 2000/31 musí být vykládán v tom smyslu, že brání opatřením přijatým členským státem s deklarovaným cílem zajistit řádné a účinné uplatňování nařízení 2019/1150, na jejichž základě jsou poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb, kteří jsou usazení v jiném členském státě, pod hrozbou sankcí povinni se za účelem poskytování služeb v prvním členském státě zapsat do rejstříku vedeného orgánem tohoto členského státu, poskytnout tomuto orgánu řadu podrobných informací o své organizaci a zaplatit mu finanční příspěvek.

Ke druhé a páté otázce

88 Druhá a pátá otázka se týkají předběžných oznamovacích povinností stanovených ve směrnicích 2000/31 a 2015/1535, jejichž nedodržení s sebou nese nepoužitelnost opatření, která měla být oznámena jednotlivcům, nicméně jim oznámena nebyla.

89 Vzhledem k odpovědím poskytnutým na první, třetí a čtvrtou otázku však není třeba odpovídat na druhou a pátou otázku.

K nákladům řízení

90 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Článek 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“),

musí být vykládán v tom smyslu, že

brání opatřením přijatým členským státem s deklarovaným cílem zajistit řádné a účinné uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 ze dne 20. června 2019 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele on-line zprostředkovatelských služeb, na jejichž základě jsou poskytovatelé on-line zprostředkovatelských služeb, kteří jsou usazení v jiném členském státě, pod hrozbou sankcí povinni se za účelem poskytování služeb v prvním členském státě zapsat do rejstříku vedeného orgánem tohoto členského státu, poskytnout tomuto orgánu řadu podrobných informací o své organizaci a zaplatit mu finanční příspěvek.

Podpisy